

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-P.431.24.2016.JP.

Warszawa, 20 lutego 2017 r.

**Pan
Jarosław Tyburski
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łącku
ul. Gostynińska 2
09- 520 Łąck**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust.1, w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 z późn. zm.) zwanej dalej ustawą oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.), pracownicy Oddziału Polityki Społecznej w Delegaturze – Placówce Zamiejscowej w Płocku Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, w dniach 7-9 grudnia 2016 roku przeprowadzili kontrolę problemową w kierowanym przez Pana Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łącku.

Przedmiotem kontroli był sposób organizacji i realizacji zadań wynikających z uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020, (M.P. z 215 r., poz. 821), w tym sposób organizacji zadania, przyznawania świadczeń oraz wydatkowania i rozliczania środków.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2015 r. do 6 grudnia 2016 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Pana bez zastrzeżeń w dniu 30 stycznia 2017 roku, przekazuję Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącku działał w oparciu o statut stanowiący załącznik nr 1 do uchwały Nr XVI/153/2013 z 27 marca 2013 r. Rady Gminy w Łącku w sprawie zmiany statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącku,

a następnie na podstawie statutu przyjętego uchwałą nr XV/144/2016 Rady Gminy w Łącku z dnia 10 listopada 2016 r. w sprawie nadania statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącku.

Szczegółową organizację wewnętrzną, zakres działania oraz zadania, uprawnienia i obowiązki pracowników ośrodka określał regulamin organizacyjny zatwierdzony Pana zarządzeniem nr 1/2012 z 2 stycznia 2012 r., zmieniony zarządzeniem nr 1/2013 z 2 kwietnia 2013 r.

W treści § 6 regulaminu organizacyjnego jednostki wskazano, że strukturę ośrodka stanowią: kierownik, trzech pracowników socjalnych oraz komórka do spraw świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, a pełną obsługę finansowo – księgową GOPS w Łącku zapewnia Urząd Gminy w Łącku na podstawie zawartego porozumienia. W wyniku kontroli ustalono, że od 15 marca 2016 r. w GOPS w Łącku zatrudnił Pan główną księgową, a zatem struktura zatrudnienia nie była zgodna ze strukturą organizacyjną wskazaną w regulaminie organizacyjnym.

GOPS w Łącku poza zadaniami wynikającymi z ustawy o pomocy społecznej, do realizacji których został powołany, realizuje również zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o finansach publicznych, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, co ustalono w wyniku analizy treści § 4 regulaminu organizacyjnego. W regulaminie nie zostały jednak ujęte zadania realizowane przez GOPS w Łącku wskazane w statucie jednostki dotyczące ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawy o dodatkach mieszkaniowych, ustawy o prawie energetycznym oraz ustawy o Karcie Dużej Rodziny.

Ustalono, że zatrudnieni w ośrodku trzej pracownicy socjalni, realizujący również inne zadania poza wynikającymi z ustawy, zajmowali dwa bardzo małe pomieszczenia wraz z dwoma osobami realizującymi inne zadania ośrodka pomocy społecznej. Warunki lokalowe ośrodka i obciążenie pracą nie sprzyjały prowadzeniu indywidualnej pracy z klientami pomocy społecznej.

Kontrola wykazała, że Wójt Gminy Łąck na mocy zarządzenia Nr 18/2005 z 1 lipca 2005 r. upoważnił Pana do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznych należących do właściwości gminy.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 6 grudnia 2016 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącku realizował zadania wynikające z uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P. z 2015 r. poz.821) zwanego dalej programem.

W dniu 28 lutego 2014 r. Rada Gminy w Łącku podjęła uchwałę Nr XXII/220/2014 w sprawie ustanowienia wieloletniego „Programu osłonowego w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży w Gminie Łąck na lata 2014 – 2020”. Program przewiduje udzielanie wsparcia w formie dożywiania dzieciom i młodzieży. W programie założono, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach zgłoszonych na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola, dożywiane będą dzieci bez wydania decyzji administracyjnych, przy czym liczba dzieci i uczniów dożywianych w ten sposób nie może przekroczyć 20% liczby dzieci i uczniów dożywianych w przedszkolach i szkołach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym. Jak ustalono,

w 2015 r. troje dzieci z terenu gminy Łąck dożywiano na wniosek dyrektorów szkół bez wydania decyzji administracyjnych, natomiast w 2016 r. do dnia kontroli - dwoje dzieci.

Rada Gminy w Łącku podjęła uchwałę nr XXII/218/2014 z 28 lutego 2014 r. w sprawie podwyższenia do 150% kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego, na zakup posiłku lub żywności oraz określiła w drodze uchwały nr XXII/219/2014 Rady Gminy w Łącku z 28 lutego 2014 r. zasady odstąpienia od żądania zwrotu wydatków za świadczenia pomocy społecznej, o których mowa w art. 96 ust. 2 ustawy, w zakresie dożywiania w formie posiłku lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych, dla osób i rodzin objętych wieloletnim programem, których dochód wynosi do 150% kryterium dochodowego.

W 2015 r. na wsparcie realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym wykonywanego w ramach programu gmina Łąck otrzymała dotację celową w wysokości 36.000 zł, którą wydatkowała w całości. Całkowity koszt realizacji programu wyniósł 60.094 zł. Z pomocy w ramach programu skorzystało 166 osób. W wyniku analizy wniosków w sprawie przyznania dotacji celowej na realizację programu i dokumentacji potwierdzającej wydatki poniesione w związku z jego realizacją oraz w oparciu o złożone wyjaśnienia stwierdzono, że koszty zadania zostały określone na realnym poziomie. Dokonanie ostatecznej oceny rzetelności wniosku złożonego na 2016 r. było niemożliwe, ponieważ zadanie było w trakcie realizacji.

Przeprowadzona kontrola wykazała, że pomoc w formie jednego gorącego posiłku świadczona była dzieciom i młodzieży z terenu gminy Łąck w okresie roku szkolnego, w 2 szkołach i w 2 przedszkolach funkcjonujących na terenie gminy. GOPS w Łącku finansował również dożywianie dzieci w placówkach oświatowych poza terenem gminy. W wyniku kontroli stwierdzono, że dzieciom i młodzieży dożywianym w placówkach oświatowych w trakcie roku szkolnego, w okresie przerw w nauce szkolnej nie zapewniano posiłków. Ze złożonego przez Pana wyjaśnienia wynika, że w tym czasie rodziny dzieci wymagających dożywiania otrzymywały pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności. Analiza dokumentów księgowych dotyczących dożywiania dzieci i młodzieży wykazała, że GOPS w Łącku dokonywał płatności za udzielone posiłki na podstawie przedkładanych co miesiąc rachunków, faktur i not księgowych dotyczących kosztów dożywiania. Dokumenty księgowe zostały sprawdzone i opisane w sposób prawidłowy. Rachunki zostały opatrzone również opisem pracownika jednostki poddanej kontroli wskazującym, że zostały zrealizowane w ramach programu.

Ustalono że osoby dorosłe otrzymywały pomoc przyznawaną na podstawie decyzji administracyjnej w formie świadczenia rzeczowego lub w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

W wyniku kontroli decyzji administracyjnych stwierdzono, że konstrukcja decyzji wyczerpywała unormowania zawarte w art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 23 z późn. zm.). W decyzjach określono formę i rozmiar pomocy oraz sposób i termin realizacji. Terminy określone przepisami K.p.a. zostały zachowane.

W przypadku decyzji, na mocy których udzielono pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup artykułów żywnościowych, a których realizacja następowała w formie rzeczowej tj. „zakup podstawowych artykułów spożywczych w sklepie w Łącku u P. Kikolskiego na rachunek GOPS w Łącku”, rozstrzygnięcie decyzji sformułowane zostało w sposób niejednoznaczny. Przyznana na mocy ww. decyzji pomoc nie była realizowana w formie pieniężnej jak wskazywało rozstrzygnięcie

lecz faktycznie w formie rzeczowej tj. produktów żywnościowych do odbioru w sklepie na określoną w decyzji kwotę. We wszystkich poddanych kontroli decyzjach uzasadnienie prawne zawierało nieaktualne przepisy prawa dotyczące kryterium dochodowego uprawniającego do otrzymania świadczeń z pomocy społecznej oraz dotyczące realizacji programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”, mimo, że w podstawie prawnej wskazano właściwe.

Skontrolowane decyzje zostały dostarczone adresatom zgodnie z art. 39, art. 46 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 23 z późn. zm.). Postępowania administracyjne przeprowadzono i zakończono w sposób prawidłowy.

W decyzjach administracyjnych jako organ administracji publicznej wydający decyzję prawidłowo wskazano Wójta Gminy Łąck a osoba podpisująca decyzje działała z upoważnienia Wójta Gminy Łąck.

We wszystkich wywiadach środowiskowych znajdujących się w aktach poddanych kontroli, w części dotyczącej pracy socjalnej, dokonano zapisów, z których nie wynikało, czy i jaką konkretnie pracą socjalną były objęte te osoby lub rodziny.

W wyniku kontroli stwierdzono, że we wszystkich badanych przypadkach świadczenia przyznano zasadnie.

Wobec przedstawionej oceny oraz stwierdzonych nieprawidłowości, które powstały z Pana winy oraz z winy pracowników socjalnych **zwracam się do Pana kierownika o realizację następujących zaleceń i wniosków pokontrolnych:**

Zalecenia :

1. W treści regulaminu organizacyjnego GOPS w Łącku powołać realizowane przez pracowników ośrodka pomocy społecznej zadania, które zostały ujęte w § 4 statutu jednostki.
2. Dostosować strukturę organizacyjną jednostki do zapisów zawartych w regulaminie organizacyjnym GOPS w Łącku.
3. W decyzjach administracyjnych w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości określać przyznawaną formę pomocy.
4. W uzasadnieniu prawnym wydawanych decyzji administracyjnych dotyczących realizacji programu powoływać aktualne przepisy prawa w sprawie kryterium dochodowego uprawniającego do otrzymania świadczeń z pomocy społecznej oraz dotyczące realizacji programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P. z 2015 r., poz. 821).
5. W sporządzanych rodzinnych wywiadach środowiskowych dokonywać jasnych i wyczerpujących zapisów dotyczących pracy socjalnej.

Wniosek:

1. Podjąć działania mające na celu zapewnienie pracownikom jednostki właściwych warunków lokalowych.

O sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania proszę poinformować Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Pouczenie

Stosownie do postanowień art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 z późn. zm.) kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Krzysztof Ławniczak

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Zbigniew Białecki
Wójt Gminy Łąck